

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 8 grudnia 1956 r.

w sprawie poboru w formie ryczałtu podatków obrotowego i dochodowego od osób prowadzących zakłady rzemieślnicze.

Na podstawie art. 11 i art. 12 ust. 3 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 49, poz. 452) oraz art. 3, art. 77 ust. 3 i art. 102 ust. 2 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1950 r. Nr 56, poz. 506, z 1953 r. Nr 9, poz. 27 i z 1956 r. Nr 55, poz. 252) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Na wniosek podatnika podatki obrotowy i dochodowy pobiera się w formie ryczałtu od osób prowadzących zakłady rzemieślnicze, jeżeli osoby te:

- 1) zatrudniają w zakładzie rzemieślniczym nie więcej niż cztery osoby, nie licząc małżonka oraz uczniów zatrudnionych na podstawie pisemnej umowy o naukę, zarejestrowanej w izbie rzemieślniczej;
- 2) osiągnęły w roku poprzedzającym rok podatkowy obrót nie przekraczający 660.000 zł w stosunku rocznym, a w roku podatkowym osiągają obrót nie przekraczający 660.000 zł;
- 3) poza obejściem, w którym mieści się zakład rzemieślniczy, nie utrzymują więcej niż jednego stałego miejsca sprzedaży, przy czym zarówno w zakładzie rzemieślniczym, jak i w stałym miejscu sprzedaży są sprzedawane tylko wyroby własnej produkcji; zastrzeżenie to nie dotyczy wyrobów obcej produkcji, jeżeli stanowią one niezbędny dodatek do gotowego i związanego z wykonywanym rzemiosłem wyrobu własnej produkcji;
- 4) nie korzystają przy wykonywaniu rzemiosła z usług osób nie zatrudnionych w zakładzie rzemieślniczym oraz z usług innych zakładów rzemieślniczych lub przedsiębiorstw; nie wyłącza jednak pobierania ryczałtu korzystanie z usług:
  - a) zakładów cholewkarskich przez zakłady szewskie,
  - b) zakładów stolarskich przez zakłady tapicerskie i odwrotnie,

c) zakładów blacharskich, elektromechanicznych, brzoźniczych, spawalniczych, odlewniczych i tokarskich (w drzewie i metalu) przez inne zakłady rzemieślnicze w zakresie wykonywania usług, których rzemieślnik przyjmujący zlecenie nie może wykonać we własnym zakładzie rzemieślniczym;

- 5) nie wykonują innych świadczeń podlegających podatkowi obrotowemu; zastrzeżenie to dotyczy również członków ich rodziny, których dochody z mocy przepisów o podatku dochodowym podlegają łącznemu opodatkowaniu z dochodem tych osób; nie wyłącza jednak pobierania podatku w formie ryczałtu wykonywanie przez małżonka we własnym imieniu świadczeń podlegających opodatkowaniu podatkami obrotowym i dochodowym w formie karty podatkowej.

2. Za rzemiosło uważa się wykonywanie sposobem nie fabrycznym przemysłów objętych obowiązującymi przepisami w zakresie prawa przemysłowego.

3. Przepisy niniejszego rozporządzenia mają również zastosowanie w przypadkach, gdy zakład rzemieślniczy stanowi własność nie więcej niż pięciu osób posiadających uprawnienia rzemieślnicze i nie zatrudnia ani pracownika najemnego, ani członka rodziny, nie licząc ich małżonków. W tym przypadku przy ustalaniu wysokości ryczałtu kwotowego przyjmuje się, że zakład jest prowadzony przez rzemieślnika z odpowiednią ilością zatrudnionych (nie więcej niż cztery osoby).

4. Nie wyłącza korzystania z ryczałtu wzrost o 10% obrotu określonego w ust. 1 pkt 2, jeżeli wzrost ten spowodowany został świadczeniami wykonywanymi na eksport; okoliczność ta powinna być uprzednio zgłoszona organowi finansowemu, a następnie odpowiednio udokumentowana.

§ 2. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się:

- 1) do osób wykonujących rzemiosła: cukiernictwo, dziewiarstwo, piekarstwo, rzeźnictwo i wędliniarstwo (również z mięsa końskiego), tkactwo, wyrób galanterii z tworzyw sztucznych oraz złotnictwo;
- 2) do osób opłacających podatki obrotowy i dochodowy w formie karty podatkowej.

§ 3. Osoby opłacające ryczałt obowiązane są do uzyskania karty rejestracyjnej.

§ 4. 1. Ryczałt obejmuje należność podatkową ze źródeł przychodów objętych ryczałtem. Jeżeli podatnik osiąga dochody z innych źródeł przychodów podlegających tylko podatkowi dochodowemu, dochody te podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym na zasadach ogólnych; do dochodu osiąganego z tych innych źródeł przychodów stosuje się skalę podatkową odpowiadającą dochodowi osiągniętemu ze wszystkich przychodów (łącznie z dochodem ze źródeł objętych ryczałtem).

2. Zmiana wysokości ryczałtu w następnym roku podatkowym może nastąpić tylko w przypadkach, gdy zakres działalności gospodarczej oraz warunki wykonywania czynności, z których przychody podlegają ryczałtowi, uległy istotnym zmianom w porównaniu do roku poprzedniego. O zmianie wysokości ryczałtu orzeka w oparciu o materiał dowodowy komisja podatkowa działająca przy udziale przedstawiciela terenowego cechu.

3. Podatnicy opłacający ryczałt wolni są od przewidzianych w przepisach o postępowaniu podatkowym i zobowiązaniach podatkowych obowiązków w zakresie prowadzenia ksiąg, składania zeznań podatkowych, miesięcznych deklaracji o obrocie i dochodzie oraz opłacania zaliczek miesięcznych na podatki obrotowy i dochodowy. Podatnicy ci obowiązani są jednak do wydawania i przechowywania zgodnie z przepisami o postępowaniu podatkowym rachunków stwierdzających sprzedaż wyrobów lub wykonanie świadczenia usług.

§ 5. Ryczałt pobiera się w postaci ryczałtu kwotowego lub ryczałtu umownego.

§ 6. 1. Stawki ryczałtu kwotowego określone są w tabelach ryczałtu kwotowego, które zostaną ustalone osobnym rozporządzeniem.

2. Ryczałt umowny przyznaje się w tych przypadkach, kiedy stawki ryczałtu kwotowego byłyby dla podatnika nie odpowiednio ze względu na rozmiar prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.

§ 7. 1. Podatnicy objęci przepisami niniejszego rozporządzenia opłacają ryczałt, jeżeli przy składaniu deklaracji o uzyskanie karty rejestracyjnej zgłoszą wniosek o zaliczenie do ryczałtu kwotowego lub ryczałtu umownego.

2. W razie niezgłoszenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, istnieje obowiązek opłacania podatku obrotowego i podatku dochodowego na zasadach ogólnych, a co do obowiązku i sposobu prowadzenia ksiąg — stosuje się przepisy o tych księgach.

§ 8. 1. Wnioski o zaliczenie do ryczałtu rozpatruje komisja podatkowa, działająca przy udziale kierownika organu

finansowego pierwszej instancji oraz przedstawiciela terenowego cechu.

2. Komisja orzeka o zaliczeniu do ryczałtu kwotowego bądź ryczałtu umownego oraz o wysokości tego ryczałtu.

3. Przy wydawaniu orzeczeń bierze się pod uwagę wszystkie istotne okoliczności mające znaczenie dla zaliczenia i wysokości ryczałtu.

4. Na wniosek kierownika organu finansowego pierwszej instancji bądź z urzędu — komisja po wysłuchaniu opinii przedstawiciela terenowego cechu orzeka o odmownym załatwieniu wniosku podatnika o przyznanie mu ryczałtu, jeżeli podatnik nie odpowiada warunkom określonym w § 1; w tym przypadku komisja przekazuje sprawę organowi finansowemu celem opracowania wniosku o ustalenie podatków obrotowego i dochodowego na zasadach ogólnych.

§ 9. 1. Organ finansowy — po zasięgnięciu opinii komisji podatkowej — może obniżyć wysokość ryczałtu kwotowego dla osób:

- 1) które ukończyły do dnia 1 stycznia roku podatkowego 60 lat, oraz dla osób, które zostały uznane za inwalidów lub które utraciły ponad 45% zdolności zarobkowania — do 50% pod warunkiem niezatrudniania w zakładzie innych osób prócz uczniów i małżonka, a w braku małżonka — prócz jednej osoby pozostającej we wspólnym gospodarstwie domowym;
- 2) które zatrudniają inwalidów lub osoby, które utraciły ponad 45% zdolności zarobkowania — do 10% na każdego inwalidę.

2. Okoliczności wymienione w ust. 1 powinny być również wzięte pod uwagę przy ustalaniu wysokości ryczałtu umownego.

3. Przy ustalaniu wysokości ryczałtu nie uwzględnia się przerwy w działalności gospodarczej podatnika.

§ 10. Organ finansowy zawiadamia podatnika o orzeczeniu komisji podatkowej.

§ 11. 1. Od decyzji w sprawie zaliczenia do ryczałtu lub w sprawie jego wysokości przysługuje podatnikowi prawo wniesienia odwołania w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

2. Odwołanie podlega rozpatrzeniu przez komisję podatkową działającą przy udziale kierownika organu finansowego pierwszej instancji oraz przedstawiciela terenowego cechu w obecności podatnika. Jeżeli podatnik na wezwanie nie zgłosi się, odwołanie może być rozpatrzone i w jego nieobecności.

3. Od decyzji wydanej w trybie określonym w ust. 2 przysługuje podatnikowi w terminie dwutygodniowym prawo zrzeczenia się ryczałtu bądź zażądania, aby jego odwołanie zostało rozpatrzone przez organ finansowy drugiej instancji. W razie niezrzeczenia się ryczałtu w tym terminie bądź niewniesienia żądania, aby odwołanie zostało rozpatrzone przez organ finansowy drugiej instancji — orzeczenie komisji podatkowej staje się prawomocne.

4. W razie zrzeczenia się opłacania ryczałtu powstaje obowiązek opłacania podatków obrotowego i dochodowego na zasadach ogólnych. Obowiązek prowadzenia ksiąg powstaje w tym przypadku od pierwszego dnia miesiąca następującego po zrzeczeniu się ryczałtu.

5. W razie zgłoszenia żądania, aby odwołanie zostało rozpatrzone przez organ finansowy drugiej instancji, odwołanie to podlega rozpatrzeniu na zasadach przewidzianych w przepisach o postępowaniu podatkowym dla załatwiania odwołań.

§ 12. 1. Ryczałt płatny jest bez wezwania organu finansowego w 12 ratach miesięcznych w terminie do dnia 7 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły.

2. Do czasu doręczenia orzeczenia ustalającego ryczałt podatnicy, którzy złożyli wniosek o zaliczenie do ryczałtu, obowiązani są wpłacać w terminie przewidzianym w ust. 1 na poczet ryczałtu kwoty odpowiadające miesięcznej wysokości ryczałtu na rok ubiegły, a w razie opłacenia w ubiegłym roku podatków obrotowego i dochodowego na zasadach ogólnych — kwoty odpowiadające zaliczce przypadającej za miesiąc grudzień ubiegłego roku. Podatnicy, którzy rozpoczną wykonywanie świadczeń w ciągu roku podatkowego, obowiązani są wpłacać kwoty odpowiadające zaliczce, obliczonej na podstawie obrotów i dochodów za miesiąc ubiegły. Jeżeli wpłacona kwota okaże się mniejsza od kwoty przypadającej do uiszczenia na mocy orzeczenia ustalającego ryczałt na bieżący rok podatkowy, powstają różnicę podatnicy obowiązani są wpłacić w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia zawiadomienia o orzeczeniu.

3. W razie uzasadnionej czasowej przerwy w wykonywaniu świadczeń, spowodowanej szczególnymi okolicznościami, np. dłuższą chorobą, wypożyczaniem, powołaniem na ćwiczenia wojskowe, trwającej nieprzerwanie co najmniej 15 dni — nie pobiera się ryczałtu za pełny okres trwania przerwy w wysokości 1/30 miesięcznej raty ryczałtu za każdy dzień przerwy; warunkiem zastosowania tego przepisu jest zażalenie przerwy przez podatnika w terminie siedmiu dni po powstaniu okoliczności powodujących przerwę.

4. W razie rozpoczęcia w ciągu roku podatkowego wykonywania świadczeń podlegających ryczałtowi, obowiązek zapłacenia pełnej ustalonej kwoty ryczałtu powstaje, poczynając od miesiąca, w którym rozpoczęło wykonywanie świadczeń.

5. W razie zaprzestania w ciągu roku wykonywania świadczeń podlegających ryczałtowi, zgłoszonego w trybie przewidzianym w przepisach o postępowaniu podatkowym, nie pobiera się ryczałtu za czas od miesiąca następującego po zaprzestaniu wykonywania świadczeń.

§ 13. Podatnicy opłacający ryczałt obowiązani są zawiadomić organ finansowy w terminie siedmiu dni o zmianach, jakie powstały w stosunku do stanu faktycznego podanego we wniosku:

- 1) które uzasadniają powstanie obowiązku podatkowego na zasadach ogólnych;
- 2) które nie powodują następstw określonych w pkt 1, lecz mają wpływ na wysokość ryczałtu, mianowicie o zmianach w stanie zatrudnienia, o zmianach miejsca wykonywania świadczeń oraz o zmianach rodzaju wykonywanych świadczeń.

§ 14. 1. Podatnicy opłacający ryczałt na zasadach niniejszego rozporządzenia zostaną wyłączeni z grupy osób opłacających ryczałt i opłacać będą podatki obrotowy i dochodowy na zasadach ogólnych na podstawie decyzji właściwego organu finansowego:

1) za część roku podatkowego — w razie zawiadomienia o utracie warunków, do opłacania ryczałtu z wyjątkiem warunku, o którym mowa w pkt 2 lit. c); w tych przypadkach wyłączenie obejmuje część roku podatkowego, poczynając od miesiąca następującego po powstaniu wymienionych okoliczności;

2) za cały rok podatkowy — w razie:

- a) stwierdzenia przez organ finansowy istotnej niezgodności ze stanem faktycznym danych zawartych we wniosku (§ 7) lub zawiadomieniu (§ 13) bądź stwierdzenia, że podatnik nie przestrzega przepisów w zakresie wydawania i przechowywania rachunków (§ 4);
- b) niezawiadomienia organu finansowego o utracie warunków do opłacania ryczałtu.
- c) przekroczenia granicy obrotu określonej w § 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 oraz zawiadomienia o tym organu finansowego.

2. Organ finansowy orzeka o wyłączeniu z ryczałtu na podstawie materiału dowodowego po zasięgnięciu opinii komisji podatkowej działającej przy udziale przedstawiciela terenowego cechu.

3. W razie wyłączenia podatnika z grupy osób opłacających zryczałtowany podatek za część roku podatkowego (ust. 1 pkt 1) za podstawę do ustalenia podatku dochodowego za okres nie objęty ryczałtem przyjmuje się dochód osiągnięty w tym okresie i stosuje się do niego stopę podatku odpowiadającą dochodowi obliczonemu w stosunku rocznym.

4. W przypadku określonym w ust. 1 pkt 2 lit. a) i b) wyłączenie z grupy osób opłacających zryczałtowany podatek i opłacanie podatków obrotowego i dochodowego na zasadach ogólnych następuje niezależnie od ciąży na podatniku odpowiedzialności na podstawie przepisów prawa karnego skarbowego.

5. W przypadku określonym w ust. 1 pkt 2 kwoty wpłacone tytułem zryczałtowanego podatku zaliczają się na podatek dochodowy za dany rok podatkowy, nadwyżkę zaś — na podatek obrotowy.

6. W razie wyłączenia z grupy osób opłacających zryczałtowany podatek (ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. c) obowiązek założenia właściwych ksiąg powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po doręczeniu decyzji o wyłączeniu z ryczałtu.

§ 15. 1. Zmiana wysokości ryczałtu następuje w trybie przewidzianym w § 14 ust. 2:

- 1) w razie zawiadomienia o zmianie w stanie zatrudnienia oraz o zmianie miejsca wykonywania świadczeń — poczynając od miesiąca, w którym miały miejsce okoliczności uzasadniające zmianę;
- 2) w razie niezawiadomienia o zwiększeniu stanu zatrudnienia lub o zmianie miejsca wykonywania świadczeń powodujących wyższą opłatę — za cały rok podatkowy.

2. Orzeczenie zmieniające wysokość ryczałtu powinno zawierać datę, od której następuje zmiana.

3. Jeżeli w następstwie zmian, o których mowa w ust. 1, należałoby obniżyć wysokość ryczałtu, organ finansowy ogranicza tymczasowo pobór miesięcznych rat ryczałtu o kwotę, o jaką należałoby ograniczyć ryczałt, a po zakończeniu roku

podatkowego wydaje decyzję zmieniającą wysokość ryczałtu, biorąc pod uwagę całoroczną działalność podatnika;

4. Od decyzji zmieniającej wysokość ryczałtu podatnik może w terminie określonym w § 11 złożyć odwołanie lub zrzec się ryczałtu.

5. Jeżeli podatnik zawiadomi organ finansowy, iż z powodu szczególnych okoliczności zatrudni na krótki okres czasu (nie dłuższy niż miesiąc) większą ilość osób, niż było przyjęte przy ustalaniu ryczałtu i okoliczność ta zostanie potwierdzona przez terenowy cech — nie podwyższa się ryczałtu za okres do końca roku podatkowego, lecz tylko za jeden miesiąc; podwyżka wynosi zarówno przy ryczałcie kwotowym, jak i przy ryczałcie umownym 1/12 różnicy pomiędzy miesięczną stawką ryczałtu kwotowego przy dotychczasowym zatrudnieniu a stawką określoną dla danego rodzaju (specjalności) rzemiosła w tabeli ryczałtu kwotowego dla ilości osób zatrudnionych przez ten miesiąc.

§ 16. W zakresie przesuwania i przywracania terminów przewidzianych w rozporządzeniu mają zastosowanie przepisy

art. 65 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1950 r. Nr 56, poz. 506, z 1953 r. Nr 9, poz. 27 i z 1956 r. Nr 55, poz. 252).

§ 17. 1. Do czasu ogłoszenia tabel ryczałtu kwotowego (§ 6) dla danego rodzaju (specjalności) rzemiosła wymierza się ryczałt umowny.

2. W ciągu dwóch tygodni od dnia ogłoszenia tabel ryczałtu kwotowego dla danego rodzaju (specjalności) rzemiosła podatnikowi przysługuje prawo zgłoszenia wniosku o zaliczenie do ryczałtu kwotowego.

§ 18. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 marca 1956 r. w sprawie poboru w formie ryczałtu podatków obrotowego i dochodowego od drobnych rzemieślników (Dz. U. Nr 7, poz. 36) w części dotyczącej ryczałtu indywidualnego.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1957 r.

Minister Finansów: *T. Dietrich*